

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Akdeniz Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim ile sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Akdeniz Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü programlara öğrenci kabul, kayıt, bu programlarda yürütülecek eğitim ve öğretim ile araştırma, uygulama ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Anabilim/anasanat dalı: Enstitüde lisansüstü programı bulunan anabilim/anasanat dalını,
- b) Anabilim/anasanat dalı başkanı: Enstitüde lisansüstü programı bulunan anabilim/anasanat dalı başkanını,
- c) Anabilim/anasanat dalı kurulu: Tek bilim veya sanat dalı bulunan anabilim/anasanat dallarında anabilim/anasanat dalı başkanının başkanlığında o anabilim/anasanat dalındaki tüm öğretim üyeleri ile öğretim görevlilerinden, birden fazla bilim/sanat dalı bulunan anabilim/anasanat dallarında ise anabilim/anasanat dalı başkanının başkanlığında başkan yardımcıları ile bilim/sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- ç) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- d) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- e) Bilim/sanat dalı: Anabilim/anasanat dalında lisansüstü programı olan bilim/sanat dalını,
- f) Bilim/sanat dalı başkanı: Anabilim/anasanat dalında lisansüstü programı bulunan bilim/sanat dalı başkanını,
- g) Bilimsel hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için en çok iki yarıyıl süren tamamlama eğitimini,
- ğ) Bütünleşik doktora: Yüksek lisans ile doktora programlarının birleştirildiği ve kesintisiz eğitimin sürdürüldüğü lisansüstü programını,
- h) Danışman: Lisansüstü bir programa kayıtlı öğrencilere, akademik çalışmalarda rehberlik etmek üzere atanan öğretim üyesini,
- ı) Doktora yeterlik komitesi: Yeterlik sınavlarını düzenlemek ve yürütmek üzere ilgili anabilim dalı öğretim üyelerinden oluşan komiteyi,
- i) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,
- j) Enstitü: Akdeniz Üniversitesinde lisansüstü eğitim veren ilgili enstitüyü/enstitüleri,
- k) Enstitü Kurulu: İlgili enstitü müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları ile enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- l) Enstitü yönetim kurulu: İlgili enstitü müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları ile enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- m) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- n) Kredi: Bir ders saati teorik ders veya iki ders saati uygulama karşılığı bir kredi olan ulusal kredi sistemini,
- o) Müfredat: Bir programı bitirmek ya da bir alanda uzmanlaşmak için okunması gereken ders ve konuları kapsayan programı,
- ö) Öğrenci: Lisansüstü eğitim yapmak üzere enstitüde eğitim-öğretim faaliyetlerine katılan kişiyi,
- p) Program: Tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora, bütünleşik doktora, sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda, belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik/sanatta yeterlik sınavı, tez, dönem projesi ve uygulamalarını,
- r) Rektör/Rektörlük: Akdeniz Üniversitesi Rektörünü/Rektörlüğünü,
- s) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan sözlü sunum ve yazılı metin çalışmasını,

- ş) Senato: Akdeniz Üniversitesi Senatosunu,
t) Tez: Lisansüstü eğitimin amacına yönelik hazırlanan bilimsel/sanatsal bir çalışmayı ve tez yazım kurallarına göre oluşturulmuş yazılı bir dokümanı,
u) Tez izleme komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek ve tez çalışmalarına rehberlik etmekle oluşturulan komiteyi,
ü) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
v) Uluslararası öğrenci: Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunmayan öğrencileri,
y) Üniversite: Akdeniz Üniversitesini,
z) Yarıyıl: Senato tarafından kabul edilen bir akademik takvim yarıyılı,
aa) Yabancı dil sınavı: Merkezi yabancı dil sınavı veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığı tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarını,
bb) Yetenek sınavı: Anasanat dallarına kabul edilecek öğrenciler için düzenlenen sınavı,
cc) **(Ek:RG-21/6/2018-30455)** DUS: Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Programların Açılması, Kontenjanların Belirlenmesi ve İlanı

Programların açılması

MADDE 5 – (1) Programların açılması veya değişiklik önerileri, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun talebi, enstitü kurulunun olumlu görüşü, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile gerçekleşir.

(2) Program açma teklifleri; Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde, yeni açılacak programda yarıyılar itibarıyla okutulacak dersler, kredileri, zorunlu veya seçmeli statüleri, içerikleri ve dersleri verecek öğretim elemanlarının öz geçmişleri ve yayın listeleri ile birlikte yapılır.

(3) Bir enstitüdeki disiplinler arası programların açılması teklifi programda görev alacak öğretim üyeleri tarafından birden fazla enstitüyü ilgilendiren disiplinler arası programların açılması teklifi ise ilgili enstitü müdürleri tarafından birlikte yapılır. Bu programların açılması enstitü kurullarının olumlu görüşü, Senatoların kararları ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile gerçekleşir.

(4) Açılan programlar enstitü anabilim/anasanat dalları ile aynı adları taşır. Ancak, Rektörlüğün önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun kararı ile bir enstitü anabilim/anasanat dalında, o enstitü anabilim/anasanat dalından farklı bir ad taşıyan lisansüstü program açılabileceği gibi, disiplinler arası lisansüstü programlar da açılabilir. Aynı usulle yurt içindeki ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarıyla ortak lisansüstü eğitim ve öğretim programları da açılabilir.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 6 – (1) Enstitülerdeki lisansüstü programlara öğrenci alınıp alınmaması, alınacak öğrenci sayısı ve aranan şartlar, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(2) Öğrenci kabul edilecek lisansüstü programların adları, kontenjanları, son başvuru tarihi, sınav tarihleri ile başvuru ve sınavlara ilişkin diğer bilgiler Rektörlük tarafından her akademik yarıyıl başında ilan edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Programlara Başvuru, Eşdeğerlikler, Kesin Kayıt, Kayıt Yenileme ve Öğrenci Kabulüne İlişkin Esaslar

Başvuruda ortak hükümler

MADDE 7 – (1) Lisansüstü programlara başvuruda aranan ortak hükümler:

a) İlgili bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan bir bilim/sanat dalında lisans ve/veya yüksek lisans derecesine sahip olmak.

b) Lisansüstü programlar için Senato tarafından belirlenen ALES standart puanına sahip olmak.

c) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Lisansüstü programlarda; tezli yüksek lisans programı için yabancı dil sınavının puan kriteri, anabilim dalı kurulunun önerisi doğrultusunda Enstitü Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Senatonun onayı ile belirlenir ve doktora/sanatta yeterlik programları için en az 55 yabancı dil puanına sahip olma şartı aranır. Doktora/sanatta yeterlik programına giriş için kullanılan yabancı dil sınavlarında asgari taban puan değerleri anabilim dalı kurulunun önerisi doğrultusunda Enstitü Yönetim Kurulunun teklifi ve Senatonun onayı ile arttırılabilir.

ç) ALES ve/veya yabancı dil sınavı yerine ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen ulusal ya da uluslararası bir sınavdan eşdeğer bir sınav sonucu ile başvuran adayların 11 inci maddede belirtilen koşulları da yerine getirmeleri gerekir.

d) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Sanatta yeterlik çalışmasına başvuracak adaylar için güzel sanatlar fakülteleri ve konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanlar haricinde, yüksek lisans derecesiyle başvuran adaylardan ALES sözel puanı aranır. Sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanı, yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek veya bilim sınavı/portfolyö incelemesi sonucu da değerlendirilebilir.

Yüksek lisans programlarına başvuru

MADDE 8 – (1) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına başvuruda aranan şartlar şunlardır:

a) Bir lisans diplomasına sahip olmak.

b) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** ALES'ten; tezli yüksek lisans programları için başvuru puan türünde en az 55 puan almış olma şartı aranır, tezsiz yüksek lisans programları için ise; ALES puanının aranıp aranmayacağı anabilim dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun teklifi üzerine Senatonun onayı ile belirlenir. Ayrıca konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak Güzel Sanatlar Enstitüsündeki çok disiplinli (interdisipliner) anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde özel yetenek sınavı dışında öğrenci kabul edilen programlardan en az 55 ALES sözel puan şartı aranır.

c) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tezsiz yüksek lisans programları için yabancı dil sınavı aranıp aranmayacağı anabilim dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun teklifi üzerine Senatonun onayı ile belirlenir.

ç) Yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavında adaylar, 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu sınavlarda adayın; tezli yüksek lisans programı için bilimsel araştırma yaparak, bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanma, tezsiz yüksek lisans programı için ise mesleki konularda derin bilgi kazanma özelliği ve mevcut bilginin uygulamada kullanımı konuları da değerlendirilir.

d) **(Ek:RG-21/6/2018-30455)** Tıp fakültesi mezunları için ALES veya TUS, dış hekimliği fakültesi mezunları için ALES veya DUS, diğer adaylar için ise ALES standart puanına sahip olmak.

e) **(Ek:RG-15/2/2021-31396)** Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu kapsamdaki adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

3) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

f) **(Ek:RG-12/8/2021-31566)** Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularında Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

1) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

2) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

3) Engel düzeyi %40 ve üzeri "yaygın gelişimsel bozukluk" (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz, söz konusu bu programlar için istenen yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

Doktora/sanatta yeterlik programına başvuru

MADDE 9 – (1) Doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuruda aranan şartlar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak,

b) Bütünleşik doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuruda dört yıllık lisans diplomasına sahip olmak,

c) Hazırlık sınıfları hariç, en az on yarıyıl süreli lisans eğitimi yapılan dış hekimliği, eczacılık, veteriner ve tıp fakülteleri ile Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi kazanmış olan fen fakültesi ve dört yıllık eczacılık fakültesi mezunu olmak,

ç) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tıp fakültesi mezunları için ALES veya TUS, dış hekimliği fakültesi mezunları için ALES veya DUS, diğer adaylar için ise ALES standart puanına sahip olmak,

d) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip veya (c) bendinde tanımlanan adaylar için, ALES'ten başvurdukları programın puan türünde en az 60 tam puana sahip olmak. Sanatta yeterlik çalışmasına başvuracak adaylar için güzel sanatlar fakülteleri ve konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanlar haricinde, yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 60 puana sahip olmak,

e) Dört yıllık lisans diploması ile bütünleşik doktora programlarına başvuran adaylar için lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması ve ALES'ten başvurdukları programın puan türünde en az 80 tam puan almış olmak. Sanatta yeterlik çalışmasına lisans derecesiyle başvuran adaylar için ise ALES sözel puan türünde en az 80 puan almış olmak,

f) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Doktora programlarına başvurularda; tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve TUS giriş sınavında temel tıp bilimleri testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7 ve klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilen en az 55 tam temel tıp puanına sahip olmaları veya ALES'in sayısal puan türünde en az 60 puana sahip olmaları gerekir. Diş hekimliği fakültesi mezunu olup, doktora programlarına başvurabilmek için lisans diplomasına ve 55'ten az olmamak koşuluyla DUS'tan alınmış puana veya ALES'in sayısal puan türünde en az 60 almış olmak şartı aranır. Tıp fakültesi ve diş hekimliği fakültesi mezunu olmayanların yüksek lisans diplomasına (eczacılık ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans diplomasına) ve ALES'in sayısal puan türünde 60'tan az olmamak koşuluyla ALES puanına sahip olma şartı aranır.

g) **(Değişik:RG-12/8/2021-31566)** Doktora/sanatta yeterlik programına başvuran adaylar için anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 tam puan veya ÖSYM tarafından eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan almış olmak,

gereklidir.

(2) Yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavında adaylar, 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu sınavlarda adayın; bağımsız araştırma/sanatsal çalışma yapması, bilimsel/sanatsal olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapması ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli bilimsel/sanatsal yöntemleri uygulayabilme becerisi ve yeteneği konuları da değerlendirilir.

(3) **(Ek:RG-15/2/2021-31396)** Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için;

a) Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

b) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

c) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

(4) **(Ek:RG-15/2/2021-31396)** Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak Güzel Sanatlar Enstitüsündeki çok disiplinli (interdisipliner) anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde özel yetenek sınavı dışında öğrenci kabul edilen programlardan en az 60 ALES sözel puan şartı aranır.

(5) **(Ek:RG-12/8/2021-31566)** Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri "yağın gelişimsel bozukluk" (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda, başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz, söz konusu bu programlar için istenen yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) (Değişik:RG-12/4/2021-31452) Üniversitenin lisansüstü programlarına; Üniversite içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında bilimsel hazırlık dışında en az bir yarıyılı tamamlamış ve alınan tüm dersleri başarmış olmak, öğrenim gördüğü programdaki not ortalaması 100 üzerinden en az 80 ya da 4 üzerinden en az 3,00 veya eşdeğeri bir puana sahip olmak ve ilgili lisansüstü programa başvuru koşullarını sağlamak kaydıyla yatay geçiş yoluyla öğrenci kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş kontenjanları, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir ve ilan edilir.

(3) Farklı alanlardaki programlardan yatay geçiş başvurusu yapılmaz.

(4) Yatay geçiş başvurusu, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalınca incelenir ve koşulları sağladığı belirlenen öğrenciler not ortalamasına göre sıralanır. Kontenjan sayısı kadar öğrenci, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile yatay geçiş hakkı kazanır.

(5) 31/7/2008 tarihli ve 26953 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre atanan araştırma görevlilerinde bu maddede yer alan koşullar aranmaz.

(6) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, aynı programın tezli yüksek lisans programının açık olması durumunda; Senato tarafından belirlenecek şartları yerine getirmek koşulu ile tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

(7) **(Ek:RG-10/11/2019-30944)** Yatay geçiş hakkı kazanıp kayıt yaptıran öğrencilerin daha önce öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumunda başarmış oldukları derslerin intibakı, başvuru yaptığı programda yer alan tüm dersler dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir.

(8) (Ek:RG-10/11/2019-30944) (Mülga:RG-14/11/2022-32013)

Eşdeğerlikler

MADDE 11 – (1) Üniversitenin lisansüstü programlarına başvuruda aranan ALES ve yabancı dil sınav puanları yerine geçecek puanlar aşağıdaki hususlar dikkate alınarak değerlendirilir:

a) Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES eşdeğerliliği kabul edilen sınavlardan alınan belgeler ALES belgesi yerine geçerli sayılır.

b) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Adayların Avrupa ortak dil kriterlerine göre Türkçe yeterlik düzeyleri aşağıdaki tabloya göre değerlendirilir.

Türkçe Dil Yeterlik Düzeyleri

Açıklamalar

C2	Eğitim-Öğretime başlar
C1	Eğitim-Öğretime başlar
B2	Türkçe öğretim programına katılır
B1	Türkçe öğretim programına katılır
A2	Türkçe öğretim programına katılır
A1	Türkçe öğretim programına katılır

c) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Yükseköğretim Kurulu tarafından burslu olarak yerleştirilen uluslararası öğrencilerden; Türkçe yeterlik belgesine (C2 ve C1 seviyesi) sahip olan adaylar öğrenimine başlar. Türkçe yeterlik belgesine (B2, B1, A2 ve A1 seviyesi) sahip olmayan adaylara, kayıt yaptırdıktan sonra yeterlik için öğrenime ara izni verilir. Bu durumda olan adaylar, Üniversitede uluslararası öğrencilere yönelik düzenlenen Türkçe öğretim programına katılır. Bir sonraki sınav döneminde yapılacak olan Türkçe yeterlik sınavı sonucuna göre başarılı olan adaylar öğrenime başlar. Türkçe yeterlik sınavı sonucunda başarısız olan adaylar kendi imkânlarıyla öğrenimlerine devam edebilirler. Bu durumda öğrenimlerine devam etmek isteyen adaylara Türkçe yeterliklerini sağlamaları için bir yıl ek süre verilir. Bu süre sonunda da Türkçe yeterliği sağlayamayanların enstitüyle ilişkisi kesilir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) 8 ve 9 uncu maddelerde yer alan başvuru şartlarını sağlayarak lisansüstü eğitime kabul edilen, lisans veya yüksek lisans eğitimlerini başvurdukları yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programından farklı alanlarda almış olan adaylara; eksikliklerini gidermek amacıyla bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında öğrencinin alacağı dersler, enstitü bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile zorunlu dersler olarak belirlenir. Söz konusu derslere ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bilimsel hazırlık programında alınacak dersler, lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez ve lisansüstü not ortalamasına dâhil edilmez.

b) Bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile kayıtlı olduğu lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında; devam, sınavlar, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları ve diğer hususlarda öğrencinin ders aldığı ilgili lisans/lisansüstü programa ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre, dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişiği kesilir. Bu programda geçirilen süre lisansüstü programı sürelerine dâhil edilmez.

Uluslararası adayların kabulü

MADDE 13 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-21/6/2018-30455)

(1) Uluslararası adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü eğitim programlarına kabul koşulları ve öğrenci kontenjanları, ilgili bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 14 – (Değişik:RG-15/2/2021-31396)

(1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, kayıtlı olduğu enstitünün onayı ile danışmanlık, uzmanlık alan dersi ve seminer dersleri hariç belirlenen derslere dersin sorumlusunun görüşü, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Bu statüdeki öğrenciler bir yarıyıldan en çok iki ders alabilirler. Bu öğrenciler tam zamanlı öğrenciler gibi izledikleri derslerin bütün koşullarına uymak ve derslerin bütün gereklerini yerine getirmek zorundadırlar.

(2) Özel öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(3) Tam zamanlı öğrencisi bulunmayan derslere özel öğrenci kabul edilemez.

(4) Özel öğrencilik ilgili programdan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez.

Programlara başvuru

MADDE 15 – (1) Lisansüstü programlara başvuru koşullarını sağlayan adaylar, akademik takvimde belirtilen süre içinde, Senato tarafından belirlenen belgelerle birlikte lisansüstü eğitim yapmak istedikleri programı belirten dilekçe ya da elektronik form ile enstitü müdürlüğüne müracaat eder.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 16 – (1) Enstitü yönetim kurulu, yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik başvurularını değerlendirmek, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavı yapmak için, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından en az üç asıl, iki yedek üye olmak üzere bir sınav jürisi oluşturur.

(2) Lisansüstü programlara öğrenci kabulünde;

a) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adaylardan yetenek/bilim sınavına alınacakların sayısı, ilan edilen kontenjanın üç katından az olmamak üzere bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir. Sınava alınacak adayların sıralamasında; ALES/TUS/DUS puanının %50'si, lisans not ortalamasının %10'u ve yabancı dil puanının %10'undan oluşan toplam puan esas alınır. Bu şekilde elde edilen puanlar en yüksekten başlayarak sıralanır. Tezli yüksek lisans başarı notu; sağlık bilimleri alanında ALES/TUS/DUS, diğer alanlarda ALES puanının veya yetenek/bilim sınav puanının %50'si, lisans not ortalamasının %10'u, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınav notunun %30'u ve yabancı dil puanının %10'u dikkate alınarak hesaplanır. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülür. Eşitlik durumunda diğer basamaklar sırasıyla değerlendirilir. Başarı notu 65 puan ve üzeri olanlar başarılı kabul edilir ve puanlar yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır.

b) Tezsiz yüksek lisans başarı notu; lisans not ortalamasının %40'ı, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınav notunun %60'ı dikkate alınarak hesaplanır. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülür. Eşitlik durumunda diğer basamaklar sırasıyla değerlendirilir. Başarı notu 65 puan ve üzeri olanlar başarılı kabul edilir ve puanlar yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır.

c) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Doktora/sanatta yeterlik programları için başarı notu; sağlık bilimleri alanında ALES/TUS/DUS, diğer alanlarda ALES puanının veya yetenek sınav puanının %50'si, yüksek lisans not ortalamasının %10'u, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat/yetenek veya bilim sınavı/portfolyö incelemesi notunun %30'u ve yabancı dil puanının %10'u dikkate alınarak hesaplanır. Tıp fakültesi, diş hekimliği fakültesi, veteriner fakültesi, eczacılık fakültesi mezunları ve bütünleşik doktora programına başvuranlar için başarı notu hesaplamasında yüksek lisans yerine lisans not ortalaması dikkate alınır. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülür. Eşitlik durumunda diğer basamaklar sırasıyla değerlendirilir. Başarı notu 70 puan ve üzeri olan adaylar başarılı kabul edilir ve puanlar yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır.

ç) Uluslararası adayların tezli veya tezsiz yüksek lisans programlarına kabul edilmesi için başarı notu; lisans not ortalamasının %40'ı yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavının/yetenek sınav puanının %60'ı dikkate alınarak hesaplanır. Başarı notu 65 puan ve üzeri olan adaylar başarılı kabul edilir ve puanlar yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır.

puana doğru sıralanır. Doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilmek için başarı notu; yüksek lisans not ortalamasının %40'ı yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavının %60'ı dikkate alınarak hesaplanır. Başarı notu 70 puan ve üzeri olan adaylar başarılı kabul edilir ve puanlar yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülür. Eşitlik durumunda diğer basamaklar sırasıyla değerlendirilir.

d) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Lisansüstü sınavlarda başarılı olup kontenjan dışında kalan adaylardan puan sırasına göre kontenjan sayısı kadar yedek aday belirlenir. Bu liste anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye bildirilir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir.

(3) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Kayıt hakkı kazanan adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir. Sınav sonucuna maddi hata için ilan tarihinden itibaren itiraz süresi beş iş günüdür.

(4) Asıl adaylar süresi içinde kayıt yaptırmak zorundadır; kayıt yaptırmayanların yerine başarı sırasına göre yedek adaylardan öğrenci kabul edilir. Yedek adayların başvuruları için, asıl adayların kayıt süresinin bitimini takip eden üç iş günü süre tanınır. Yedek adaylar puan sıralamasına göre boş kontenjanlara kayıt hakkı kazanır.

Kesin kayıt

MADDE 17 – (1) (Değişik:RG-21/6/2018-30455) Lisansüstü öğrencilik hakkı kazanan adayların, akademik takvimde belirtilen tarihlerde Senato tarafından belirlenen belgeleri teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırmaları gerekir. Süresi içerisinde kesin kayıt yaptırmayan adaylar kayıt hakkından vazgeçmiş sayılır. Başvuru ve kayıt için istenen belgelerin aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği kabul edilir. Eksik veya yeterli olmayan belgelerle kayıt yapılmaz. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır. Kayıt sırasında öğrencinin yazılı olarak beyan ettiği adres, tebligat adresidir.

(2) Lisansüstü programlara online başvuru yapıp kesin kayıt hakkı kazananlardan belgelerin asılları istenir.

(3) Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya giriş sınavlarında sahtecilik yaptığı belirlenen adayların kayıt işlemleri iptal edilir ve gerekli kanuni işlem yapılır.

(4) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim ve Öğretime İlişkin Esaslar

Dersler

MADDE 18 – (1) Programın ders aşamasındaki toplam kredi miktarının yarısını geçmemek kaydıyla zorunlu dersleri kapsayan müfredat programı belirlenir. Bunun dışında seçmeli ve uygulamalı derslerle seminerlere ağırlık verilir. Bir lisansüstü programda her yarıyıl yer alacak zorunlu ve seçmeli dersler, her eğitim-öğretim yılı başlamadan önce bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(2) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Lisansüstü düzeydeki dersler öğretim üyeleri tarafından verilir. Tezsiz yüksek lisans programlarında, zorunlu hallerde bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile doktora/sanatta yeterlik eğitimi almış öğretim görevlileri de ders verebilir.

(3) Lisansüstü düzeydeki dersler her bir yıl için güz ve bahar dönemi olmak üzere iki dönemde okutulur. Her dönemde okutulan derslerin toplamları en az 30 AKTS olmak zorundadır. Derslerin dönemleri eğitim-öğretim yılı başında belirlenir ve değiştirilemez.

(4) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(5) Bir yarıyıldaki hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir.

(6) Öğrenciler lisansüstü eğitim-öğretime başladıkları yılın müfredatına tabidir.

(7) **(Ek:RG-10/11/2019-30944)** Bir sonraki eğitim-öğretim yılına ait akademik takvim, enstitü kurulunun önerisi doğrultusunda Senato tarafından belirlenir.

(8) **(Ek:RG-10/11/2019-30944)** Enstitü yönetim kurulu tarafından uygun görülen hallerde Rektör onayıyla Cumartesi ve/veya Pazar günleri ders ve/veya sınav yapılabilir.

Danışman ataması

MADDE 19 – (1) (Değişik:RG-10/11/2019-30944) Her öğrenci için danışmanlık yapmak üzere bir öğretim üyesi en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirlenir. Danışman atanıncaya kadar öğrencinin danışmanlığı anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür. Danışman, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla atanır. Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç sanatta yeterlik/doktora

danışman ataması için öğretim üyesinin en az dört yarıyıl lisans veya iki yarıyıl tezli yüksek lisans programında ders vermiş ve en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(2) Danışmanlar, ilgili bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalının öğretim üyesi veya diğer birimlerde görev yapan ilgili bilim alanının öğretim üyelerinden atanır. Ancak Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Sanatta yeterlik ve tezsiz yüksek lisans programlarında Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip doktora/sanatta yeterlik dereceli bir öğretim görevlisi de atanabilir. Ortak yürütülen programlar için ise diğer yükseköğretim kurumundan da danışman atanabilir.

(3) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Gerekli hallerde öğrenci ve/veya mevcut danışmanın talebi, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile danışman değişikliği yapılabilir.

(4) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Diş hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarı ile tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Danışmanlık yapabilecek öğretim üyelerine ve öğrenci kontenjanlarına ilişkin diğer hususlar, anabilim/anasanat dallarının özellikleri de dikkate alınarak enstitü kurulunun önerisi ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(5) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tez çalışması için birden fazla tez danışmanı gerektiğinde, ilgili bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir.

(6) Danışman, enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl danışmanı olduğu öğrenciler için uzmanlık alan dersini açar.

(7) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı üst sınırı 14'tür. Ancak, bu sınırın düşürülmesine veya sadece Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı ve 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesi kapsamında görevlendirilenler, yabancı uyruklu öğrenciler, lisansüstü programdan ilişkisini kestirmedeği için programa kayıtlı gözüken ancak ilgili dönemde kayıt yenilemeyen öğrenciler ile aftan yararlanarak geri dönenleri gerekçe gösterilerek %50 artırılmasına enstitü kurulunun önerisi ve Senatonun onayı ile karar verilir. Bir öğrenciye tezi için birden fazla danışman atanması durumunda, iki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır. Hali hazırda üzerinde 14'ten fazla danışmanlık bulunan öğretim üyeleri, söz konusu sayı, belirlenen üst sınırın altına düşene kadar yeni danışmanlık alamaz.

Kayıt yenileme ve ders kaydı

MADDE 20 – (1) (Değişik:RG-15/2/2021-31396) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler, güz ve bahar dönemleri başında, akademik takvimde belirtilen tarihlerde, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine göre Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenen katkı payını veya ikinci öğretim ücretini ödemek ve istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Ders ve tez aşamasında ders kaydını, katkı payını veya ikinci öğretim ücretini ödemeyenlerin kaydı yenilenmez, o yarıyıl için öğrencilik haklarından yararlanamaz ve kendilerine öğrenci belgesi verilmez.

(2) Mazereti nedeniyle, ders kaydını akademik takvimde belirtilen süre içinde yaptırmayan öğrenci, öğretimin başlangıcından itibaren on iş günü içinde olmak koşuluyla mazeretini belgelendirerek enstitüye müracaat eder. Mazereti enstitü yönetim kurulunca kabul edilen öğrenci ders kaydı yaptırabilir.

(3) Enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen haklı ve geçerli bir nedeni olmadan bir yarıyıl kaydını yenilemeyen öğrenci, o yarıyıl eğitim-öğretim faaliyetlerine katılamaz, tez aşamasında ise danışmanı ve/veya tez izleme komitesi tarafından o yarıyıl değerlendirme dışı bırakılarak başarısız sayılır.

(4) Ders kaydı yaptırmama nedeniyle kaybedilen süre öğrenim süresinden sayılır.

(5) **(Değişik:RG-12/4/2021-31452)** Öğrenci, bir yarıyıl için azami ders yükünü tamamlamış olsa dahi öncelikle başarısız olduğu derse kayıt yaptırmak zorundadır. Ancak, zorunlu ders olmamak koşuluyla ders kaydı süresi içinde; ders alma döneminin dördüncü yarıyılına başlamak üzere olması, dersin açılmaması, dersin kaldırılması ve benzeri hallerde danışmanın ve anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun onayı ile öğrenci başarısız olduğu müfredat dersinin yerine başka bir alternatif dersi alabilir.

(6) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrenciler, kayıt yaptırdıkları programın gerektirdiği derslerin toplam kredisinin en az yüzde yetmişini kayıtlı olduğu programdan almak zorundadır. Bu sınır enstitü kurulu kararı ve Senato onayı ile artırılabilir.

(7) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Öğrenci; danışmanın ve anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere, diğer birimlerden veya başka üniversitelerden yüksek lisans

programı için en fazla iki dersi, doktora/sanatta yeterlik programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört dersi alabilir. Özel öğrenci olarak diğer birimlerden veya başka üniversitelerden alınan ve başarılı olunan derslerin muafiyet işlemleri, ders döneminde izlenilen programın ders yüküne sayılmak üzere alınan dersler hangi yarıyla ait ise ilgili yıl/yarıyılıda, akademik takvimde belirtilen ders bırakma ve ders ekleme süresi bitimine kadar öğrencinin talebi, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile yapılır.

(8) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Öğrencilerin daha önce başka lisansüstü programlarında aldıkları derslerin kabul edilmesi ve alınması gereken toplam krediden düşülmesi için akademik takvimde belirtilen yarıyılın başlangıcından itibaren on iş günü içinde öğrencilerin izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere, yüksek lisans programı için en fazla iki, doktora programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir. İzlediği programın ders yüküne sayılmak üzere alınan dersler hangi yarıyla ait ise ilgili yarıyılıda danışmanın talebi, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir.

(9) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Bir öğrencinin her yarıyılıda alabileceği normal ders yükü, kayıtlı olduğu yarıyılın öğretim programında yer alan derslerdir. İlgili yarıyıl dersleri 30 AKTS ile birlikte, devamsızlık nedeni ile tekrar alınan, yükseltme amaçlı olarak alınan veya önceki yarıyıl/yılıda devam koşulu yerine getirilmiş başarısız olunan dersler ile müfredatından ve/veya müfredatı dışından alınan dersler dâhil, tüm derslerin AKTS kredilerinin toplamı ilgili yarıyıl için 50 AKTS kredi değerini geçemez.

(10) **(Mülga:RG-21/6/2018-30455) (Yeniden düzenleme:RG-10/11/2019-30944)** Üniversitemizden ilişkisi kesildikten sonra aynı programa tekrar kayıt yaptıran öğrencinin daha önce alıp başarmış olduğu derslerin kabul edilebilmesi, alınması gereken toplam krediden düşülebilmesi ve izlediği programın ders yüküne sayılabilmesi için Üniversiteye ilk kaydında ya da geldiği ilk yarıyıldaki derslerin başlamasını takip eden on iş günü içinde öğrencinin talebi, danışmanın ve anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir.

(11) **(Ek:RG-15/2/2021-31396)** Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvuruları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Ders ekleme ve bırakma

MADDE 21 – (1) Ders ekleme ve bırakma işlemleri, akademik takvimde belirlenen süre içerisinde öğrenci tarafından danışman onayı ile yapılır.

İzinler

MADDE 22 – (Değişik:RG-21/6/2018-30455)

(1) Öğrenciler; uzun süreli tedavi gerektiren hastalık durumları, gebelik, doğum, askerlik, tutukluluk, yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarında eğitim nedenleriyle, resmi kurumlarda çalışanların eğitim-öğretim, staj, araştırma sebepleriyle görevlendirilmesi durumunda, sağlık mazereti hariç yüksek lisans süresi içinde en çok iki yarıyıl, doktora süresi içinde en çok dört yarıyıl Üniversiteden izinli sayılabilirler. İzin süreleri, eğitim-öğretim süresine dâhil edilmez.

(2) Birinci fıkrada anılan nedenlerle izinli sayılmak isteyen öğrenci, mazeretini belirten dilekçesi ve belgeleri ile birlikte ilgili anabilim/anasanat dalına en geç ilgili yarıyılın ders ekleme bırakma süresi bitimine kadar başvuru yapmak zorundadır, başvuru süresi bittikten sonra yapılacak başvurular değerlendirilmeye alınmaz.

(3) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Öğrencinin kontrolünde olmayan ve başvuru süresi bittikten sonra ortaya çıkan, birinci fıkrada belirtilen durumlarda, doğal afet ve benzer durumlarda öğrenime ara izni işlemi olayın meydana geldiği tarihten itibaren en geç 15 iş günü içerisinde danışmanın ve anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun onayı ile yapılır.

(4) Öğrenime ara izni talebi, öğrencinin dilekçesi, danışmanın görüşü ve anabilim/anasanat dalı kurul kararı ile birlikte enstitüye iletilir. Enstitü yönetim kurulu onayı ile öğrenime ara izni verilir.

Sınav ve değerlendirme

MADDE 23 – (Değişik:RG-21/6/2018-30455)

(1) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Öğrencilerin başarı düzeyleri; uzmanlık alan dersi, danışmanlık, seminer, tez ve dönem projeleri başarılı/yeterli veya başarısız/yetersiz olarak, diğer tüm dersler ise yarıyıl sonunda yapılacak yarıyıl sonu/yarıyıl sonu ikinci sınavıyla ölçülür. Ayrıca, öğrencilerin başarı notları hesaplanırken öğrenci iş yükü dikkate alınarak yarıyıl içi ölçme araçlarından ara sınav, kısa sınav, uygulama, proje, ödev, derse devam gibi ölçme araçları kullanılabilir. Yarıyıl sonu/yarıyıl sonu ikinci sınavının başarı notuna katkısı öğretim elemanı tarafından en az % 60 olacak şekilde belirlenir ve her yarıyıl başında dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından öğrencilere duyurulur.

(2) Lisansüstü öğrenciler teorik derslerin %70'ine ve uygulamalı derslerin %80'ine devam etmek zorundadır. Devam şartını yerine getirmeyen öğrenci sınavlara alınmaz ve bu ders ilk açıldığı dönemde tekrar alınmak zorundadır. Devamsızlık sebebiyle tekrar alınan dersler için devam şartı aranır; başarısızlık sebebiyle tekrar alınan dersler için devam şartı aranmaz.

(3) (**Değişik:RG-10/11/2019-30944**) Haklı ve geçerli görülen bir nedenle yarıyıl sonu ve yarıyıl sonu ikinci sınavlarının her ikisine birden giremeyen öğrenciye, mazeret süreleri bitiminden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde ilgili birime mazeretini belgelendirmek koşuluyla anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile mazeret sınavı hakkı verilebilir.

(4) Yarıyıl sonu ikinci sınavı; ilgili yarıyıl sonunda almış oldukları ders/derslerin yarıyıl sonu sınavına girme hakkı elde eden öğrencilerden yarıyıl sonu sınavında başarısız olanlarla, başarılı olup not yükseltmek isteyen ve sınava girme şartlarını sağladığı halde yarıyıl sonu sınavına girmeyen/giremeyen öğrencilere her ders için tanınan bütünleme sınavı hakkıdır. Yarıyıl sonu ikinci sınavı başarı notu, ilgili ders için aktif dönemde kayıt olduğu ders şubesinin değerlendirme biçimi ile değerlendirilir. Yarıyıl sonu ikinci sınavında alınan not, son sınav notu olarak kabul edilir.

(5) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kâğıt ortamında ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir.

(6) Lisansüstü programlarda doktora/sanatta yeterlik sınavı ve tez savunma sınavı jürisinin salt çoğunluğun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin/üyelerinin/öğrencinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda enstitü yönetim kurulunun kararı ile video konferans sistemi kullanılarak elektronik ortamda yapılabilir. Tez izleme sunumları jüri üyesinin/üyelerinin/öğrencinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda danışman öğretim üyesi tarafından organize edilerek video konferans sistemi kullanılarak elektronik ortamda da yapılabilir.

(7) (**Değişik:RG-15/2/2021-31396**) Uzaktan öğretim programları ile uzaktan öğretim yoluyla verilen derslere ilişkin ölçme değerlendirme faaliyetleri, yüz yüze veya elektronik ortamda gözetimli veya gözetimsiz olarak, Senato tarafından onaylanan müfredat programı uyarınca belirlenen ödev, proje, uygulama, yazılı, sözlü ve benzeri ölçme değerlendirme yöntemleri kullanılarak veya merkezi bir sınav şeklinde gerçekleştirilebilir.

a) Ara sınavlar, istenildiği takdirde gözetimsiz elektronik ortamda yapılabilir. Yıl/yarıyıl sonu sınavları ile yıl/yarıyıl sonu ikinci sınavları gözetimli olarak canlı veya elektronik ortamda yapılır. Bu sınavların nerede ve ne şekilde yapılacağı ile temel olarak belirlenen sınavlara ek olarak sözlü sınav, performans, proje, tez ve portfolyo gibi ölçme araçlarından hangilerinin uygulanacağına, öğretimi sürdüren ilgili birimin önerisi üzerine senato tarafından karar verilir.

b) Gözetimsiz yapılan ölçme değerlendirme etkinliklerinin genel başarıya etkisi, uzaktan öğretimde % 20'den fazla olamaz. Uzaktan öğretim programları müfredatında yer alan derslere ilişkin ölçme değerlendirmeyle ilgili usuller, yeni kaydolun öğrenciler için tercih aşamasından önce ilan edilir.

Derslerde başarının değerlendirilmesi

MADDE 24 – (1) (Değişik:RG-21/6/2018-30455) Lisansüstü derslerin başarı değerlendirmesinde öğrencilerin yarıyıl içinde yaptıkları çalışmalar ve/veya yarıyıl sonu/yarıyıl sonu ikinci sınavı ile birlikte değerlendirilme şekli her yarıyıl başında dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından öğrenci otomasyonu üzerinden öğrencilere duyurulur.

(2) Öğrenciler, enstitü yönetim kurulu kararı ile ağırlıklı genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri tekrarlayabilir. Bu durumda alınan son not geçerlidir.

(3) (**Değişik:RG-20/9/2018-30541 Mükerrer**) Lisansüstü dersler için başarı notunun hesaplanmasında mutlak değerlendirme yöntemi esas alınır. Puanlar, enstitüye teslim edilip kesinleştikten sonra, aşağıdaki tabloda belirtilen değerler dikkate alınarak harf notuna çevrilir:

Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik

4'lük not/

<u>Puanlar</u>	<u>Notlar</u>	<u>Başarı katsayısı</u>	<u>Açıklama</u>
90-100	AA	4,00	Başarılı
85-89	BA	3,50	Başarılı
80-84	BB	3,00	Başarılı
75-79	CB	2,50	Başarılı
70-74	CC	2,00	Başarılı
00-69	FF	0,00	Başarısız
Devamsız	FE	0,00	Başarısız

(4) (**Mülga:RG-21/6/2018-30455**)

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 25 – (Değişik:RG-21/6/2018-30455)

(1) Öğrenciler, sınav sonuçlarının açıklanmasından, en geç beş iş günü içerisinde anabilim/anasanat dalına yazılı olarak itirazda bulunabilir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı, dersin sorumlu öğretim elemanının/elemanlarının görüşünü alarak sınav evraklarında ve sınav not çizelgelerinde maddi hata incelemesi yapılmasını sağlar. Maddi hata tespit edilmesi halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir, enstitü yönetim kurulu kararıyla hata düzeltilir. İtirazların en fazla on iş günü içerisinde sonuçlandırılması gerekir.

Akademik başarı not ortalaması

MADDE 26 – (1) Öğrencilerin akademik başarı not ortalamaları, her yarıyıl sonunda enstitüler tarafından hesaplanarak belirlenir.

(2) Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı sonucunda bulunur. Öğrencinin bir yarıyıldan aldığı uzmanlık alan dersi, danışmanlık, seminer, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülür; virgülden sonraki ilk hane, beşten küçükse birler basamağı değiştirilmeden; beş veya beşten büyükse, birler basamağı bir artırılacak şekilde yuvarlama işlemi yapılır.

(3) Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasına, tekrar edilen derslerden alınan en son not katılır.

(4) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Bütün notlar öğrenci durum belgesine geçirilir. Öğrencilerin GANO'ları not durum belgelerine ve diplomalarına 4'lük sisteme göre yazılır. Ayrıca not durum belgelerine GANO'ların Üniversitenin internet sitesinde yer alan Akdeniz Üniversitesi Lisansüstü Programlarda 4'lük Sistemdeki Notların 100'lük Sistemdeki Karşılıkları Tablosuna göre 100'lük karşılığı da bilgi amaçlı eklenir.

Kayıt silme

MADDE 27 – (Değişik:RG-21/6/2018-30455)

(1) Öğrencinin kayıt silme için ilişik kesme işlemlerini tamamlayarak yazılı başvuruda bulunması durumunda enstitü tarafından ilişigi kesilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 28 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak, bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Tezli yüksek lisans programına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans programı, 21 ulusal krediden az olmamak koşuluyla en az 7 adet ders ile seminer dersi, uzmanlık alan dersi, danışmanlık ve tez çalışması/sanat eseri raporundan oluşur. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla tüm derslerin toplamı en az 120 AKTS olmalıdır.

b) Yüksek lisans öğrencisinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir.

c) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Dersler; öğrencinin talebi, danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanının olumlu görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer enstitülerde verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

ç) Enstitü kurulu, disiplinler arası nitelikte zorunlu veya seçmeli, birbirini tamamlayan dersler açılmasına karar verebilir.

d) Her öğrenci, danışmanı tarafından açılan uzmanlık alanı dersini almakla yükümlüdür.

e) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Öğrenci, danışmanın önereceği çalışma alanı ile ilgili en az bir semineri en geç dördüncü yarıyılın başına kadar almak zorundadır. Seminer çalışması dinleyicilere açık olarak yapılır ve değerlendirme formu enstitüye sunulur. Öğrenci, seminer konusunu aldığı dönemin başında en geç Akademik Takvimde belirlenen Ders Bırakma ve Ders Ekleme Süresi (Ekle-Çıkar) içerisinde danışmanın onayı ile anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirir.

f) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Sanat alanında yapılan yüksek lisans çalışmalarının eserleri kapsayan tez ve sanatsal çalışmayı içermesi gerekir.

g) Tezli yüksek lisans programında öğrenci danışmanı ile beraber tez konusunu en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar belirler, en geç üçüncü yarıyıl başından itibaren tez çalışmasına başlar ve her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırılması zorunludur.

ğ) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı/yeterli veya başarısız/yetersiz olarak değerlendirilir.

Süre

MADDE 29 – (1) (Değişik:RG-15/2/2021-31396) Tezli yüksek lisans programının süresi; kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırap yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Ancak Üniversiteden ilişkisi kesildikten sonra aynı programa tekrar kayıt yaptırap, daha önce alıp başarmış olduğu dersler ile birlikte geldiği ilk yarıyılın sonunda izlediği programın ders yükünü ve kredisini tamamlayan öğrenci en erken ikinci yarıyılın sonunda programı tamamlayabilir.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan, azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen veya bu süreler içerisinde Senatonun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tezini dört yarıyılın sonunda başarı ile tamamlayamayanlar, ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırapabilir. Altıncı yarıyılın sonunda tezini enstitüye teslim etmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tez çalışması

MADDE 30 – (1) Tez çalışmasına en geç üçüncü yarıyıl başında başlanması gerekir.

(2) Tez önerisi; danışmanın denetiminde öğrenci tarafından hazırlanır, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunda değerlendirilir ve en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye teslim edilir.

(3) Tez önerisinin enstitü tarafından oluşturulan forma uygun olarak hazırlanması gerekir.

(4) Tez konusu enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir.

(5) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tez konusunda ve tez başlığında yapılması istenen tüm değişiklikler, danışmanın gerekçeli görüşü, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile yapılır.

Tezin sonuçlanması

MADDE 31 – (1) (Değişik:RG-21/6/2018-30455) Öğrencinin savunma sınavına girebilmesi için danışmanı tarafından alınan intihal yazılım programı raporu ile birlikte tez çalışması aşamasında elde ettiği sonuçları, Senato tarafından belirlenen enstitünün tez yazım kurallarına uygunluğuna ilişkin danışmanın yazılı görüşünü ve tezin ciltlenmemiş bir nüshasını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla akademik takvimde belirtilen sürede enstitüye teslim etmesi gerekir.

(2) Yüksek lisans tez jüri önerisi, ilgili danışmanın görüşü, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ile enstitüye bildirilir. Enstitü yönetim kurulu kararı ile tez jürisi ve tez savunma sınavı ve/veya eser sergileme tarihi, yeri ve saati belirlenir. Bir ay içerisinde tez savunma sınavının ve/veya eser sergilemenin yapılması ve tamamlanması gerekir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi; öğrencinin danışmanı ve en az biri kurum dışından olmak üzere en az üç veya beş asil ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Yedek üyelere biri de kurum dışından belirlenir. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci danışman jüri üyesi olamaz.

(4) Tez savunma sınavına mazereti nedeniyle katılmayacak olan üyenin/üyelerin, enstitü müdürlüğüne sınav tarihinden en az üç gün önce bilgi vermesi gerekir. Mazereti nedeniyle tez savunma sınavına katılmayan asil üye/üyeler yerine, enstitü müdürlüğüne yedek üye/üyeler davet edilir. Jüri toplantıları danışman olmadan ya da eksik üyeli yapılamaz.

(5) İlan edilen günde yapılamayan tez savunma sınavı, bir tutanakla belirlenerek anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitü müdürlüğüne bildirilir ve enstitü yönetim kurulu tarafından en geç on beş gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme, enstitü yönetim kurulu karar verir.

(6) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tez savunma sınavı ve/veya eser sergileme; tez çalışmasının sunumu ve onu izleyen soru-cevap ve/veya eser sergileme bölümlerinden oluşur. Tez savunma sınavı en az 45 dakika sürer ve dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur.

(7) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü, danışman tarafından verilen teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(8) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Tez savunma sınavı adayın çalışmasıyla ilgili konularda bilgi, analiz, sentez ve değerlendirme gücünü yoklamayı amaçlar. Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra, sadece jüri üyelerinden oluşan kapalı bir oturumda tez hakkında değerlendirme yapılır ve jüri üyeleri salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Kabul edilen tezlerde, tezin kabul onay sayfası jüri üyelerince imzalanır. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, muhalif üye/üyeler kabul onay sayfasını imzalar ve olumsuz ibaresini koyar. Jürinin kararı; jüri üyelerinin tamamının fiili katılımı durumunda üç gün, video konferans yöntemi ile yapılan sınavlarda ise on gün içinde anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye iletilir ve bu karar enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Savunma sınavı ile ilgili alınan kararlar sonucunda öğrenciler hakkında aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunan öğrenci, mezuniyetiyle ilgili belgelerini sınav tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde teslim etmesi şartıyla, enstitü yönetim kurulu karar tarihi itibarıyla mezun edilir.

b) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yaparak tezi aynı jüri önünde yeniden savunmak zorundadır. Gerekli düzeltmeleri yapmayan ya da değişiklikleri yaptıktan sonra girdiği ikinci tez sınavında da başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

c) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

ç) Tezi reddedilen öğrencinin aynı programın tezsiz yüksek lisans programının açık olması durumunda ve talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(9) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tez savunma sınavına mazeretsiz olarak katılmayan öğrenci başarısız kabul edilir ve enstitü yönetim kurulu kararı ile ilişkisi kesilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 32 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin yeterli sayıda ciltlenmiş, elektronik ortamda yazılmış kopyasını ve/veya bir adet eserle birlikte diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir.

(2) Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim/ anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(4) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 33 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye meslekî konularda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, toplam 30 ulusal krediden az olmamak koşuluyla en az 10 ders ile bir dönem projesinden oluşur. Bu derslerin toplamı en az 90 AKTS olmalıdır.

(3) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Eğitim-öğretim için gerekli koşulları sağlamak şartıyla uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programı açılabilir. Bu programda yürütülecek eğitim-öğretim faaliyetleri, Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esasları ve Senato kararlarına göre yürütülür.

(4) Uzaktan öğretim programları ile uzaktan öğretim yoluyla verilen derslere ilişkin ölçme değerlendirme faaliyetleri, yüz yüze veya elektronik ortamda gözetimli veya gözetimsiz olarak, Senato tarafından onaylanan müfredat programı uyarınca belirlenen ödev, proje, uygulama, yazılı, sözlü ve benzeri ölçme değerlendirme yöntemleri kullanılarak veya merkezi bir sınav şeklinde gerçekleştirilir.

Süre

MADDE 34 – (Değişik:RG-15/2/2021-31396)

(1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi; kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptımadığına bakılmaksızın üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Ancak Üniversiteden ilişkisi kesildikten sonra aynı programa tekrar kayıt yaptıırıp, daha önce alıp başarmış olduğu dersler ile birlikte izlediği programın ders yükünü ve kredisini tamamlayan öğrenci en erken birinci yarıyılın sonunda programı tamamlayabilir.

Dönem projesi

MADDE 35 – (Değişik:RG-21/6/2018-30455)

(1) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Tezsiz yüksek lisans programında dönem projesi en erken üçüncü yarıyılın başında alınabilir. Ancak Üniversiteden ilişkisi kesildikten sonra aynı programa tekrar kayıt yaptıırıp, daha önce alıp başarmış olduğu dersler ile birlikte geldiği ilk yarıyılın sonunda izlediği programın ders yükünü ve kredisini tamamlayan öğrenci en erken birinci yarıyılın başında dönem projesini alabilir.

(2) Dönem projesinin kapsamı ve koşulları; danışmanın önerisi, bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanatdalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenir. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı/yeterli veya başarısız/yetersiz olarak değerlendirilir.

(3) Dönem projesi, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en az üç asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan dönem projesi komisyonu tarafından değerlendirilerek; dönem projesi başarı formu ile birlikte nihai karar enstitüye bildirilir.

(4) Öğrencinin dönem projesini aldığı yarıyıldan önce, dönem projesine kayıt yaptırmaması dönem projesi konusunu aldığı dönem başında belirlemesi, enstitünün hazırlamış olduğu yazım kılavuzuna göre yarıyıl sonunda yazılı bir rapor oluşturması ve yeterli sayıda kopyasını anabilim/anasanat dalı aracılığıyla enstitüye vermesi gerekir. Dönem projesinin yürütülmesinden danışman öğretim elemanı sorumludur.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 36 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan ve enstitü tarafından istenen diğer belgeleri enstitüye teslim eden öğrenci, enstitü yönetim kurulu kararı ile mezun kabul edilir ve diploma almaya hak kazanır.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM **Doktora Programı**

Amaç ve kapsam

MADDE 37 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme ve bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(3) Doktora programı; tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için toplam 21 ulusal kredilik en az 7 ders, dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için en az 42 ulusal kredilik 14 ders, seminer, uzmanlık alan dersi, danışmanlık, diğer öğrenim etkinlikleri, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Bu durumda toplam AKTS kredileri; bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla tezli yüksek lisans dereceli öğrenciler için en az 240 AKTS, dört yıllık lisans dereceli öğrenciler için ise en az 300 AKTS olmalıdır.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) (**Değişik:RG-21/6/2018-30455**) Öğrenci en az iki seminer dersi almak zorundadır. Danışmanın önereceği çalışma alanı ile ilgili seminer konusunu aldığı dönem başında bildirmek koşulu ile anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir. Seminer çalışması dinleyicilere açık olarak yapılır ve değerlendirme formu enstitüye sunulur.

Süre

MADDE 38 – (1) (**Değişik:RG-15/2/2021-31396**) Doktora programını tamamlama süresi; tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırmayı yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. Ancak Üniversiteden ilişki kesildikten sonra aynı programa tekrar kayıt yaptırmayı, daha önce alıp başarmış olduğu dersler ile birlikte geldiği ilk yarıyılın sonunda izlediği programın ders yükünü ve kredisini tamamlayan ve programın diğer yükümlülüklerini yerine getirip tez aşamasından başlayan öğrenci en erken dört yarıyıldan önce programı tamamlayabilir.

(2) Doktora programı, ders aşaması ve tez aşaması olmak üzere iki aşamada gerçekleşir. Ancak;

a) (**Değişik:RG-15/2/2021-31396**) Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve iki semineri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve iki semineri başarıyla tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

b) (**Değişik:RG-15/2/2021-31396**) Kredili derslerini ve iki semineri başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için on iki, lisans derecesi ile kabul edilenler için on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

c) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden; kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara, aynı programın tezsiz yüksek lisans programının açık olması durumunda, tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(3) Doktora programını belirtilen süre içinde tamamlayabilmek için tez önerisi kabulünden sonra en az üç tez izleme komitesi toplantısında başarılı olunması gerekir.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 39 – (1) Doktora yeterlik sınavı; öğrencinin bilimsel düşünme, bilimsel yöntemleri özümseme, bağımsız bir araştırmayı yürütebilme yeterliğine yönelik temel ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda kapsamlı bilgiye ve sentez gücüne sahip olup olmadığının sınanmasını amaçlar.

(2) Doktora yeterlik sınavına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yeterlik sınavları, yılda en fazla iki kez akademik takvimde belirtilen tarihler arasında yapılır. Sınavın tarih ve saati anabilim dalı tarafından enstitüye bildirilir. Enstitü yönetim kurulunun gerekli görmesi halinde sınav tarihi ve yeri değiştirilebilir.

b) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Enstitüye tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrencilerin derslerini tamamladıktan sonra en geç beşinci, dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilen öğrencilerin derslerini tamamladıktan sonra en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmeleri gerekir. Üniversiteden ilişiği kesildikten sonra aynı programa tekrar kayıt yaptırıp, daha önce alıp başarmış olduğu dersler ile birlikte geldiği ilk yarıyılın sonunda izlediği programın ders yükünü ve kredisini tamamlayan öğrenci en erken birinci yarıyılın sonunda doktora yeterlik sınavına girebilir.

c) Yeterlik sınav komitesi; bilim dalı ve/veya anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile beş asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşan doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Yeterlik sınav komitesi iki yılda bir yenilenir. Eski üyeler tekrar seçilebilir.

ç) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Yeterlik sınav komitesi, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla yeterlik sınav jürileri kurar. Yeterlik sınav jürisi, yeterlik sınav komitesince ve enstitü yönetim kurulunca kabul edilen; en az ikisi kurum dışından olmak üzere, danışman dâhil beş asıl ve en az biri kurum dışından olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavına, olağanüstü koşullar hariç, mazereti nedeniyle katılamayacak olan üye/üyeler, enstitü müdürlüğüne sınav tarihinden en az beş iş günü öncesinde yazılı olarak bilgi verir.

d) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü sınavı olmak üzere iki bölümde yapılır. Yazılı sınavdan en az yetmiş puan alan öğrenci başarılı kabul edilir ve sözlü sınavına alınır. Sözlü sınavı dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır ve dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Yeterlik sınav jürisi öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün, video konferans yöntemi ile yapılan sınavlarda ise on gün içinde tutanakla birlikte enstitüye bildirilir.

e) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

f) Yeterlik sınavında başarısız olan ya da koşullarını yerine getirdiği halde yeterlik sınavına girmeyen öğrenci, bir sonraki yeterlik sınavı döneminde sınava girmek zorundadır. Bu sınavda da başarısız olan ya da koşullarını yerine getirdiği halde yeterlik sınavına girmeyen öğrencinin doktora programı ile ilişiği kesilir.

g) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci, yazılı başvurusu sonrasında, anabilim dalının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yüksek lisans programına geçebilir.

(3) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Doktora öğrencileri, "Gelişim ve Öğrenme" ile "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" derslerini seçmeli olarak eğitim öğretime başladıkları yarıyıldan itibaren alabilirler. Bu dersler başarılı/yeterli veya başarısız/yetersiz olarak değerlendirilir. Ancak bu dersler, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

Tez izleme komitesi

MADDE 40 – (1) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci, danışmanın görüşü, bilim dalı ve/veya anabilim dalı kurulunun önerisi doğrultusunda anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) İzleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede danışmandan başka bilim dalı ve/veya anabilim dalı içinden ve anabilim dalı dışından veya kurum dışından birer üye yer alır. Üyelerin belirlenmesinde, özellikle disiplinler arası nitelikteki tez çalışmalarında, ilgili disiplinin öğretim üyelerinin yer almasına dikkat edilir. Eğer varsa, ikinci tez danışmanı da komite toplantılarına katılabilir, ancak izleme komitesi üyesi olamaz.

(3) (**Değişik:RG-21/6/2018-30455**) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın ve bilim dalı ve/veya anabilim dalı kurulunun gerekçeli önerisi anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye bildirilir ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 41 – (1) Yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci, yeterlik sınavı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini izleme komitesinin önünde sözlü olarak savunur.

(2) (**Değişik:RG-10/11/2019-30944**) Öğrenci, tez önerisiyle ilgili yazılı bir raporu sözlü savunma sınavı tarihinden en az on beş gün önce tez izleme komitesi üyelerine sunar. Yeterlik sınavı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde tez önerisi savunmasına giremeyen öğrenci başarısız sayılır. Tez önerisi savunması dinleyicilere açık olarak yapılır ve dinleyiciler de izleme komitesinin izni ile tez önerisine katkıda bulunabilir. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, bilim dalı ve/veya anabilim dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün, video konferans yöntemi ile yapılan tez izlemeler de ise on gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(3) (**Değişik:RG-21/6/2018-30455**) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise, altı ay içinde tekrar tez önerisi savunma sınavına alınır. Tez önerisi, bu savunmada da reddedilen veya geçerli bir mazereti olmaksızın belirtilen sürede tez önerisi savunmasına katılmayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) (**Değişik:RG-10/11/2019-30944**) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında güz ve bahar akademik yarıyılları içinde birer kez olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite üyelerince başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Bu karar, anabilim dalı başkanlığınca toplantı tarihini izleyen üç gün, video konferans yöntemi ile yapılan tez izlemelerde ise on gün içinde enstitüye bir tutanakla bildirilir. Komite tarafından tez çalışması, üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan veya mazeretsiz olarak tez izleme komitelerine katılmayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 42 – (1) Doktora tezinin sonuçlandırılmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Öğrencinin, savunma sınavına girebilmesi için, danışmanı tarafından alınan intihal yazılım programı raporunu teslim etmesi gerekir.

b) Öğrenci, tezini Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

c) Tezini tamamlayan öğrenci, tezinin ciltlenmemiş yeterli sayıda nüshasını Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygunluğuna ilişkin danışmanın yazılı görüşünü akademik takvimde belirtilen sürede enstitüye teslim eder.

ç) Tez jürisi ve tez savunma sınavı tarihi, yer ve saati danışman ve bilim dalı ve/veya anabilim dalı kurulunun önerisi doğrultusunda anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

d) Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri olmak üzere danışman dâhil beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur; asıl üyelerin ikisi ve yedek üyelerin biri başka kurumdan belirlenir. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

e) Jüri üyeleri tezi değerlendirerek görüş ve önerilerini yazılı olarak tez değerlendirme raporu şeklinde düzenler. Enstitü yönetim kurulu kararından itibaren bir ay içerisinde tez savunma sınavının yapılarak tamamlanması gerekir. Jüri anabilim dalı başkanlığınca belirlenen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan gün, yer ve saatte toplanır.

f) Tez savunma sınavına mazereti nedeniyle katılamayacak olan üye/üyeler, enstitü müdürlüğüne sınav tarihinden en az üç gün önce bilgi verir.

g) Mazereti nedeniyle tez savunma sınavına katılamayan asıl üyenin/üyelerin yerine, enstitü müdürlüğüne yedek üye/üyeler davet edilir. Jüri toplantıları danışman olmadan ya da eksik üyeli yapılamaz.

ğ) İlan edilen günde yapılamayan tez savunma sınavı bir tutanakla belirlenerek anabilim dalı başkanlığınca enstitü müdürlüğüne bildirilir ve enstitü yönetim kurulu tarafından en geç on beş gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. Jürinin ikinci kez toplanmadığı durumlarda, ilgili bilim dalı ve/veya anabilim dalı kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulu bir sonraki sınavın ne zaman yapılacağına karar verir.

h) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tez savunma sınavı; tez çalışmasının sunumu ve onu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur, en az 45 dakika sürer ve dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur.

ı) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra, sadece jüri üyelerinden oluşan kapalı bir oturumda tez hakkında değerlendirme yapılır ve jüri üyeleri salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Jürinin kararı, jüri üyelerinin tamamının fiili katılımı durumunda üç gün, video konferans yöntemi ile yapılan sınavlarda ise on gün içinde anabilim dalı başkanlığınca enstitüye iletilir ve bu karar enstitünün yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

i) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

j) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci sınav tarihinden itibaren en geç altı ay içinde gereğini yaparak aynı jüri önünde yeniden tez sınavına girer.

k) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Düzeltme verilen ek sürede, gerekli düzeltmeleri yapmayan ya da değişiklikleri yaptıktan sonra girdiği ikinci tez sınavında da başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilen ve tez sınavında başarısız bulunan öğrencinin aynı programın tezsiz yüksek lisans programının açık olması durumunda ve talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

l) Kabul edilen tezlerde, tezin kabul onay sayfasında jüri üyelerinin imzaları bulunur. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, muhalif üye/üyeler kabul onay sayfasını imzalar ve olumsuz ibaresini koyar.

m) Tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunan öğrenci, mezuniyetiyle ilgili belgelerini sınav tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde teslim etmesi şartıyla enstitü yönetim kurulu karar tarihi itibarıyla mezun edilir.

n) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Tez savunma sınavına mazeretsiz katılmayan öğrenci başarısız kabul edilir ve enstitü yönetim kurulu kararı ile ilişkisi kesilir.

o) **(Mülga:RG-21/6/2018-30455)**

ö) Doktora tezinin, savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü, danışman tarafından verilen teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

Doktora diploması

MADDE 43 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, tezinin yeterli sayıda ciltlenmiş, elektronik ortamda yazılmış kopyasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) **(Değişik:RG-15/2/2021-31396)** Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin yeterli sayıda ciltlenmiş kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci, doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 44 – (1) Sanatta yeterlik programının amacı; özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir programdır.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Sanatta yeterlilik tezinin, yapılan çalışmaları anlatan bir belge ve sanatsal çalışmayı içermesi gerekir.

(4) Sanatta yeterlik programında diğer çalışmalara ek olarak enstitü yönetim kurulunun onayladığı uygulamalar, sergi, proje, resital, konser, temsil ve benzeri çalışmalar yer alır.

Süre

MADDE 45 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) **(Değişik:RG-21/6/2018-30455)** Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara; aynı programın tezsiz yüksek lisans programının açık olması durumunda ve talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 46 – (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni ilgili senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının, savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü, danışman tarafından verilen teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezleri anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla akademik takvimde belirtilen sürede enstitüye teslim eder.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi başka kurumun öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) **(Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün, video konferans yöntemi ile yapılan sınavlarda ise on gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(7) **(Ek:RG-21/6/2018-30455) (Değişik:RG-10/11/2019-30944)** Sanatta yeterlik öğrencileri, “Gelişim ve Öğrenme” ile “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” derslerini seçmeli olarak eğitim öğretime başladıkları yarıyıldan itibaren alabilirler, bu dersler başarılı/yeterli veya başarısız/yetersiz olarak değerlendirilir. Ancak bu dersler, ders yüküne ve sanatta yeterlik kredisine sayılmaz.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 47 – (1) (Değişik:RG-21/6/2018-30455) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(2) (**Değişik:RG-15/2/2021-31396**) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Ortak programlar

MADDE 48 – (1) Yurt içindeki ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumları ve diğer kuruluşlarla işbirliği tesis edilerek yürütülecek lisansüstü ortak eğitim-öğretim programlarının işleyişinde; 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dâhil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik, 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarının Yurtiçindeki Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ile bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(2) Bu tür programlarda Üniversite dışından alınacak dersler için, müfredat bilim/sanat dalı ve/veya anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

Tebliğat

MADDE 49 – (1) Öğrencilere yapılacak her türlü tebligat; kayıtları sırasında enstitüye bildirdikleri adrese yazılı olarak veya enstitü duyuru panosunda ilan edilmek suretiyle yapılır. Yanlış veya eksik adres bildiren veya adres değişikliklerini enstitüye bildirmeyen öğrencilerin, enstitüde bulunan adresine tebligat yapılması hâlinde kendilerine tebligat yapılmış kabul edilir.

Disiplin

MADDE 50 – (Değişik:RG-08/08/2024-32626) (1) Lisansüstü programı öğrencilerinin disiplinle ilgili iş ve işlemleri, 2547 Sayılı Kanunun 54 üncü Maddesi hükümlerine göre yürütülür.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde; Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve Yükseköğretim Kurulunun 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu, Senato ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 52 – (1) 16/5/2014 tarihli ve 29002 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Akdeniz Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin yayımı tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanmaz.

(2) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-10/11/2019-30944)

(1) 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılından önce “Gelişim ve Öğrenme” ile “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” derslerini, bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrası ile 46 ncı maddesinin yedinci fıkrası hükümleri gereğince alan ve başarısız olan öğrenciler bu Yönetmelik hükümlerine tabidirler.

Yürürlük

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Akdeniz Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
2/9/2016	29819
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
1. 21/6/2018	30455
2. 20/9/2018	30541 Mükerrer
3. 10/11/2019	30944
4. 15/2/2021	31396
5. 12/4/2021	31452
6. 12/8/2021	31566
7. 14/11/2022	32013
8. 8/8/2024	32626